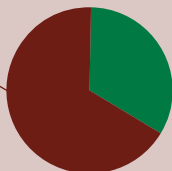

Īsais ceļvedis PIEMĀJAS KOMPOSTĒŠANĀ

KO KOMPOSTĒT?

“BRŪNIE” MATERIĀLI 66%

sausās lapas, zari, koku mizas, avīzes, dabīgi audumi (lini, vilna), mati, dzīvnieku apmatojums, u.c.

“ZAĻIE” MATERIĀLI 33%

augļu un dārzeņu atliekas, pļauta zāle, istabas augu paliekas, kafijas un tējas biezumi, u.c.

KĀ IZVAIRĪTIES NO NEPATĪKAMIEM EFEKTIEM?

SMAKA: pievienojiet vairāk “brūno” materiālu, pārklājiet kompostu ar vāku.

KAITĒKĻI: izvairieties no dzīvnieku izcelsmes produktiem un apberiet pārtikas atkritumus ar “brūnajiem” materiāliem.

ILGS SADALĪŠANĀS LAIKS: pārcilājiet kompostu un pievienojiet vairāk “zaļo” materiālu, sausā laikā uzturiet to mitru.

KO KOMPOSTĀ NELIKT?

Piena produktus, gaļu, zivis, eļļas, taukus, tūjas, pelnus, plastmasu, vienreizlietojamus traukus, metālu, stiklu, autiņbikšītes, mājdzīvnieku ekskrementus, nezāļu daļas, slimos un invazīvos augus, u.c.

KO KOMPOSTĀ LIKT NELIELĀS DEVĀS UN IZKLIEDĒTI?

Sīpolus, ķiplokus, olu čaumalas, augļus ar sēklām, lielus augļu kauliņus, eksotiskos augļus, citrusaugļus, maizi, pagatavotu ēdienu, skujeņus u.c.

KĀ KOMPOSTĒT EFEKTĪVI?

- Sagatavojiet nelielu tvertni ar vāku un rokturi, lai virtuves atkritumus šķirot ērti.
- Katru dienu aiznesiet virtuves atkritumus uz komposta kaudzi, lai izvairītos no nepatīkama aromāta.
- Kompostu iekārtojiet noēnotā vietā, kurai varat piekļūt visu gadu.
- Izvēlieties vizuāli patīkamu, slēgtu (ar malām un vāku/pārsegu) kompostēšanas sistēmu. Neizmantojiet šiferi!
- Iekārtojiet kompostu kārtās: apakšā lieciet rupjākus zarus, tad pamīšus kārtojiet “zaļos” un “brūnos” materiālus. Kompostu nosedziet ar vāku vai elpojošu pārsegu.
- Virtuves atkritumus izkaisiet vienmērīgi pa visu komposta virsmu.
- Smalkus un mitrus materiālus, piemēram, pļauto zāli, kaisiet plānā slānī vai samaisiet ar rupjākiem materiāliem.
- Sasmalciniet rupjākas sastāvdaļas pirms tās pievienojat kompostam. Smalkāki materiāli sadalīsies ātrāk un tādējādi ātrāk iegūsiet kvalitatīvu rezultātu.

VĀKS / PĀRSEGS

Atkārti, cik nepieciešams

“Zaļie” bioatkritumi

“Brūnie” bioatkritumi

“Zaļie” bioatkritumi

“Brūnie” bioatkritumi

ZARI

! Pareizi veidotam kompostam nav nepieciešams pievienot aktivatorus, kūdras vai sliekas. Slimus augus un nezāles var “izkarsēt” atsevišķi slēgtos maisos.

KĀDS IR GATAVS KOMPOSTS?

Tas ir tumši brūns, ar viendabīgu tekstūru un smaržo pēc mitra meža.

KĀ IZMANTOT KOMPOSTU?

Lai arī komposts bagātina augsni, svaigu kompostu nevajadzētu lietot koncentrētā veidā. Vislabāk to **IESTRĀDĀT DOBĒS**, samaisīt ar augsni pirms sēšanas vai stādīšanas.

Kompostu var izmantot kā **MULČU** (izklājot to virskārtā).

Komposta sijāšana nav obligāta. Ja nolēmjat sijāt, rupjākās daļas varat iemaisīt jaunajā kompostā kā “ieraugu”.

Materiāls sagatavots sadarbībā ar Zani Kopštāli (vides pārvaldības inženiere, Komposts LV atkritumu mazināšanas un kompostēšanas eksperte).